

§ 20.4.01. Fritidsundervisning m.v.

Forslag:

Nedsættes, idet finansieringen heraf principielt ophører fra 1. august 1974... 100 mill. kr.
 Lov om fritidsundervisning m.v. dækker 3 hovedområder: 1. Ungdomsskolen, 2. Fritidsvirksomhed for børn og unge og 3. Fritidsundervisning for voksne.

Ad 1. Ungdomsskolen.

Til lønninger inden for ungdomsskolen ydes statstilskud med 50 pct., medens de resterende udgifter afholdes af kommunerne.

Afskaffelse af statstilskuddet må formentlig som en konsekvens føre til en lempelse af pligten for kommunerne til at åbne mulighed for ungdomsskoleundervisning for kommunens unge. Herefter må det forventes, at kommunerne vil nedskære aktiviteten. Særlige problemer vil opstå i forbindelse med de 3 kommunale ungdomskostskoler, der for øjeblikket modtager driftstilskud fra staten med 85 pct. til lønudgifter m.v. og et betydeligt tilskud til de resterende udgifter.

Ad 2. Fritidsvirksomhed for børn og unge.

Til instruktørlønninger i forbindelse med *interessegrupper for børn og unge* ydes statstilskud med 2/3, medens kommunerne yder tilskud svarende til de resterende driftsudgifter. Til driftsudgifterne i forbindelse med *ungdomsklubber* ydes statstilskud med 45 pct. og kommunalt tilskud med mindst 35 pct. De resterende 20 pct. skaffes normalt gennem opkrævning af kontingenter. Da der ikke i henhold til den gældende lovgivning består en pligt for kommunerne til at godkende virksomheden, må det forventes, at afskaffelse af statstilskuddet, der har kunnet virke som en tilskyndelse for kommunerne til at støtte virksomheden, vil føre til en væsentlig nedgang i den offentlige støtte til fritidsvirksomheden og dermed i aktiviteten — især inden for det ikke-idrætslige arbejde.

I henhold til den gældende lovgivning består en pligt for kommunerne til at anvise *lokaler* til brug for fritidsvirksomhed for børn og unge samt til at yde tilskud til ungdomsforeningers driftsudgifter til egne og lejede lokaler. Bortfald af statstilskuddet vil — med opretholdelse af kommunernes forpligtelse — vælte statens andel af udgifterne over på kommunerne.

Ad 3. Fritidsundervisning for voksne.

Til lønudgifter i forbindelse med fritidsundervisning for voksne ydes statstilskud med 5/12 for så vidt angår den almene fritidsundervisning og aftenhøjskolen og med 50 pct. for så vidt angår den prøveforberedende undervisning, specialundervisning og erhvervs-mæssige kurser. Kommunerne yder tilskud efter samme regler, således at deltagerne i den almene fritidsundervisning for voksne og aftenhøjskolen selv afholder 1/6 af lønudgifterne, medens deltagelse i den øvrige undervisning er vederlagsfri.

Det vil formentlig ikke være muligt efter afskaffelse af statstilskuddet at opretholde den gældende forpligtelse for kommunerne til — når godkendelses- og tilskuds-betingelser er opfyldt — at støtte virksomheden. Herefter må det forventes, at der vil blive tale om en meget væsentlig nedgang i aktiviteten med en betydelig social slagside.

Konsekvensændringer i lovgivningen:

Bortfaldet af statstilskuddet til virksomheden i henhold til lov om fritidsundervisning vil medføre, at der kan ske en forenkling af lovgivningen, idet mange detailregler vil forekomme overflødige, hvor kommunen er frit stillet med hensyn til ydelse af tilskud til virksomheden, og hvor kommunens tilskud ikke samtidig medfører udgifter for staten. Det må dog forventes, at såvel statens som kommunernes udgifter vil blive øget inden for andre områder, f. eks. inden for socialministeriets område, idet aktiviteten ikke mindst for de unge anses at have en betydelig præventiv virkning, ligesom de, der i dag deltager i aktiviteter under fritidsloven, ved bortfald eller nedgang i aktivitetsudbuddet må forventes at